

RECEIVED IN BAD CONDITION
MAIL & DELIVERY DIVISION

VESTI IZ SLOVENIJE

TOMAJSKI ŽUPNIK DOBIL LICENCO. — Ko so lansko leto rdeči za stalno prevzeli oni del Primorske, ki je pripadel Jugoslaviji, so uvedli za duhovnike licence za izvrševanje duhovniške "obrti". Komur niso hoteli dati te licence, in mogel niti maševati v svoji cerkvi. Tomajski za župnika Albina Kjudra so jugoslovanski boljševiki takoj v začetku kaznovali s tem, da mu niso hoteli dati tega dovoljenja. Sedaj poročajo, da so mu končno le dovolili, da sme izvrševati "obrt". To je res svoboda vere, da brezverski komunistični uradnik odloča, kateri duhovnik je vreden, da mašuje in kateri ne. Da le ni ameriških "naprednih" delam, da zagovarjajo tako "svobodo."

SRPENICA. — Zapreli so župnika Francet Zagorčaka v Srpenci. Pregrešil se je baje s tem, da je neki begunka izstavil potrebne listine za cerkveno poroko. Vse za državo, vse za svobodo!

25 LETNICA SKOFOVSKEGA POSVEČENJA. — V četrtek 14. oktobra je v Rimu praznoval 25 obletnico škofovskega posvečenja nekdanji tržaški škof dr. Fogar. Delal je v Trstu

v najtežjih časih, ko je fašizem najvišje dvigal svojo glavo. Ker je bil pravičen do vseh in ni hotel biti najprej laški škof in šele potem škof za druge, je leta 1936 pod pritiskom odstopil in dobil službo pri Vatikanu. Po rodu je Furjan in zna tudi Slovenščino. Iz Trsta je moral radi laške šovinistične zagrizenosti in ker se ni klanjal zahtevam italijanskih fašistov.

PESNIK ŠTEFAN TONKLI s pesniškim imenom Sejadec, se je izselil iz Gorice v Argentino. Po več letih župnikovanja je pred komunisti pribežal v Gorico, kjer je potem poučeval slovenščino v škofskih zavodih.

V SEVERNO AMERIKO je odšel drugi gorški duhovnik dr. Alfonz Čuk. Študiral je v Rimu v Gregorianumu in bil na zadnje profesor bogoslovja v Gorici. Sprejel v nadškofijo New York. Tako morajo radi brezbožnega komunizma pastirji od ovac. Komunisti pač hočejo, da se poučuje samo njihova vera. Vse v imenu "nove" svobode!

DUHOVNIŠKA IMENOVANJA. — Novomašnik Kožlin je imenovan za kaplana v Cerknem. Godnič Franjo je postal župni upravitelj v Biljah. Ivan Rejec (Dolje na 3. strani)

Slovinci v Nizozemski

Slovinci v Holandiji so imeli 11. julija svoje romanje v Heerlen k Mariji Pomagaj. Udeležba je bila zelo lepa. Slovesno sv. mašo je daroval p. Teotim ob asistenci p. Medarda in g. Žaklja. Pridigo ob tej priliki je imel g. Žakelj. Za petje je poskrbel pevski zbor "Zvon" iz Heerlerheide. Vse je razveselilo tudi pismo, ki ga je poslal za to priliko holandskim Slovincem škof g. dr. Rožman. Slovenski pevski zbor in Eisdena v Belgiji se, žal, romanja ni mogel deležiti, ker niso mogli dobiti pravočasno dovoljenja za prekoračenje meje.

V Hoensbroecku je bilo 1. avgusta zborovanje društva sv. Barbare.

V tem mestu je 6. avgusta umrl Franc Deučman iz Hajdine pri Ptuj.

Tri na dan

Prosveta napada obe ameriški delavski uniji, AFL in CIO. Razumemo, zakaj — ker čistita komuniste in sopotnike iz svojih vrst. To je za slovenske tovariše huda operacija.

Ko je oni dan Titova vlada praznovala 5-letnico, odkar je bila v Bosni organizirana komunistična vlada, je 50 topov v Belgradu izstrelilo po 12 sal, garnizije v Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani, Skopju in Cetinjah, pa 20 topov po 10 sal. Vse to, da narod ne pozabi kdo ima kano-ne.

Za tisto proslavo je bila razkošna pojedina v Belgradu. Zakaj pa ne, saj je v Jugoslaviji izobilju — za tovariše. Povabljeni so bili vsi tujezemski diplomati in časnikarji. Pred odhodom se je vsak osebno poslovil od maršala Tita, samo sovjetski poslanik Lavrentijev je odšel ne da bi rekel Titu vsaj — gubaj.

Komunisti zopet dvakrat poraženi v zboru narodov

Pariz. — Sovjetska delegacija je še v zadnjem trenutku skušala preprečiti, da bi Zveza Narodov sprejela deklaracijo o osnovnih človeških pravicah, ki jih morajo spoštovati vse države članice. Sovjeti so v socialnem odboru predlagali, da naj se sklepajo o deklaraciji odloži, pa so bili pri glasovanju poraženi. Deklaracijo so sestavljali in so o njej prerekli dve in pol leti. Ta točka bo prišla na dnevi red še pred koncem zasedanja generalne skupščine in bo predmet hudih razprav pred končnim glasovanjem, ker vsebuje načela, ki bistveno nasprotujejo vsemu komunističnemu nauku in praksi, ki jo izvajajo komunistične diktature v svojih deželah.

Odbor za zakonodajo pa je sprejel sklep, ki ugotavlja, da je sovjetska Rusija kršila osnovne pravice ker ni dovolila, da bi žene, ki so sovjetske državljanke, sledile svojim možem v inozemstvo.

Zveza Narodov odobrila našo politiko na Koreji

Pariz. — Politični odbor Zveze Narodov je še v zadnji seji vzel na znanje poročilo o stanju v južni Koreji in odobril vlado in volitve, ki so se tam izvršile pod nadzorstvom ameriških okupacijskih oblasti. Edino Sovjetska Unija je glasovala proti Sovjetski delegat je seveda zopet trdil, da hoče Amerika v južni Koreji napraviti trdnjavo svojega imperijalizma in kapitalizma.

Atlantski pakt

Washington. — State department objavlja, da se bodo začela ta pogajanja za Atlantski obrambni pakt, v katerem se bosta Kanada in Združene države vstopili v zvezo z zapadno-evropskimi državami proti vsakemu napadalcu.

Med Slovinci v Argentini

V sredo, 27. oktobra, je prisel v Buenos Aires prva večja skupina slovenskih protikomunističnih beguncev iz Avstrije. Velika mednarodna avtomobilska dirka je na progi Buenos Aires—Caracas (Venezuela) — Buenos Aires. Tekma traja skoraj dva tedna in spremljajo listi ves potek z velikimi poročili. Prijavilo se je nad sto vozačev, ki pa uporabljajo predvsem vozila znamke Ford, Chevrolet in Buick.

Zahrbtni napad. — V nedeljo 26. sept. pop. je slov. begunec Jože Pečarič sedel v gostilni "Balkan". Nenadoma se mu je od zadaj približal staronaseljenec Janež Žogar ter ga je z vso silo udaril po glavi s steklenico sodavice. Udarci bi bil lahko smrtonosen, k sreči se je pa steklenica razletela. Ranjenec se po prvi zdravniški pomoči spravil na stanovanje, zadelo pa ima, sedaj v rokach cordobske policije. Žogar je napadel Pečariča zgolj iz političnega sovraštva.

Nova maša. — Salezijanski bogoslovec g. Polde Kavčič bo imel 12. decembra novo mašo v Cordobi.

Slov. duhovnik. — V General Rocca je v salezijanskem zavodu San Miguel slovenski duhovnik g. Jože Peterlin.

Družinski jubilej. — Odlični slovenski mož in vzoren oče številne slovenske družine g. Nosa Anton iz Strun na Dolu, ki je 21. oktobra tiho in v najbojnejšem krogu svojih znancev in prijateljev praznoval 25. letnico svoje poroke. Slavlje je bilo daleč od žene in večine otrok. G. Nosa želim, da bi mu Bog podelil še mnogo zdravja, kakor tudi vsej njegovi družini in da bi blagoslovil njegovo pot, ki naj ga z opet popelje v naročje družine in na drago domaćino.

Poroka. — V cerkvi sv. Julije sta se 17. oktobra poročila g. Novak Anton iz Dobropolj in gđ. Marolt Marija od Sv. Gregorije. Čestitamo.

Družino Alojzija in Marijo Zakrajšek je zadela težka nesreča. 13. oktobra jima je umrla hčerka Milena. Pokopali so jo naslednji dan. Težko prizadeti družini naše sožalje!

Najmlajši Slovinci v Argentini. — V družini Valentina in Cilke Urbanč je bila 5. oktobra rojena hčerka, ki je 25. okt. pri krstu dobila ime Tinka. Drago in Betka Škvarča sta 21. oktobra dobila sinčka. V družini Rudolfa in Veronike Rozina je bil prav tako rojen sinček. Srečnim staršem naše čestitke.

Avijonska nesreča na daljnem vzhodu

Honolulu. — Na daljnem vzhodu je kakih tisoč milj južno od Honolulua padel v morje vojaški aeroplan USA. Potovalo je 37 mož ameriške vojske, ki so verjetno vsi izgubljeni.

Honolulu. — Nosilec avijonov Rendova javlja, da se mu je posrečilo rešiti 33 mož ponesrečenega avijona C-54. Stihir oseb niso našli in ni več upanja, da bi bili pri življenju.

Prebivalstvo Združenih držav Sev. Amerike

Washington. — Urad za ljudsko štetje objavlja, da imajo Združene države sedaj 147,280,000 ljudi. Prebivalstvo se je povečalo v letu 1948 za 1,800,000.

Velik napredek zapadne Nemčije

Berlin. — Industrijska produkcija zapadne Nemčije je zopet porasla in dosegla 73% produkcije iz leta 1936. Porastek je torej za 4% napram prejšnjim mesecem. Nemška industrija v ameriški in britanski coni je izvozila za 62,800,000 dolarjev svojega blaga. Te številke in drugi podatki kažejo, da je nemška proizvodnja stalno rastla vse mesece po finančni reformi, ki so jo zapadni zavezniki izvedli letos v juliju.

Essen, Nemčija. — Tudi Porurje stalno napreduje. Zopet se kade dimniki ogromnih tovarnen in množice delavstva so zopet polno zaposlene. Vsi predvojni premogovniki v Porurju so zopet v polnem obratu in proizvajajo po 325,000 ton premoga dnevno. Jeklarska industrija se je skoro podvojila v zadnjih šestih mesecih. Letna produkcija jekla in železa je sedaj blizu 7,000,000 ton. Delavska naselja so zopet pozidana in družine so se naselile. Velika industrijska središča sicer ne dajejo še popolnoma normalne predvojni slike, vendar je zelo malo še ostankov vojne in poveljnih mrtvili. Trgovine so zopet precej polne, založene z živili in drugimi življenjskimi potrebščinami, ki jih še pred enim letom ni bilo nikjer videti. Pred letom niso v Porurju mogli kupiti ničesar tudi za drag denar, sedaj so sicer cene visoke ali vendar je vse dosegljivo, vse je mogoče dobiti na trgu. Dovolj je elektrike za industrijo in stanovanja in dovolj je premoga tudi za zasebno porabo v družinskih stanovanjih.

Nanking v vedno večji nevarnosti

Nanking, Kitajska. — Boji za kitajsko prestolnico se razvijajo še vedno uspešno za komuniste. Predsednik republike je sicer poslal vladnim četam nekaj novih moči ali tudi te niso moge ustaviti komunističnega napredovanja. Prestolnica države je v vedno večji nevarnosti, ker so komunisti dosegli uspehe na svoji južno zapadni strani in grade svoj obkroževalni lok okoli Nankinga.

Pogajanja za mirovno pogodbo z Avstrijo

Dunaj. Avstrija. — USA je poslala avstrijski vladi noto, v kateri pravi, da je USA vedno pripravljena obnoviti pogajanja za mirovno pogodbo, ki naj vrne Avstriji suverenost, če na to pristanejo tudi druge štirje velike. Velika Britanija je že javila, da bo istotako pripravljena obnoviti razgovore. Sedaj je vprašanje kaj bodo storili Rusi. Pogajanja so se razbila v maju. Huda sporna točka je slovenska Koroška, ki je zapadni zavezniki nočejo dati Titu.

Ne odlašajte!

Nabavite si
BESEDNJAK DR. KERN
dokler je še zaloga.
Naročite ga lahko v naši upravi. Pošljemo tudi po pošti, če pošljete \$5.25 v ameriških dolarjih.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, O.
U. S. A.

Novi berlinski župan vodja borbe proti komunizmu

Berlin. — Novoizvoljeni občinski odbor je izvolil za svojega župana voditelja socialnih demokratov Ernest Reuter. Tega moža že pred leti niso hoteli potrditi Rusi, ko je bil prav tako izvoljen v celem Berlinu. Novoizvoljeni župan bo takoj prevzel posle. Reuter je bil že pod Hitlerjem vzbudil pozornost radi svojega odločnega stališča proti nacistom. Ob nastopu nove službe je izjavil: Bitka za Nemčijo proti komunizmu se bo bila kar tukaj.

Med tem so sovjeti napravili nov korak, da poostre berlinsko krizo. Doslej je vsaj pisemska pošta mogla iti preko sovjetske cone z vlakom v Berlin. Rusi so sedaj tudi to prepovedali in bo treba tudi vsa pisma prevažati v zapadni Berlin po zraku.

Argentinski zunanji minister v Washingtonu

Washington. — Zunanji minister Argentine, Bramuglia je na povabilo naše vlade prišel v Washington, da z našim departamentom za zunanje zadeve razpravlja o berlinski krizi in naših odnosih z Argentino. Marcellini Bramuglia bosta nadaljevala razgovore, ki sta jih imela v Parizu, ko sta sodelovala v varnostnem svetu Zveze Narodov.

Sateliti poročajo Stalinu

Moskva. — Vodja rdečega imperija te dni sprejema svoje satelite. V Moskvo je priselja številna deputacija poljske vlade. V deputaciji so člani vlade, strokovnjaki za trgovino, finance, vojski in organizatorji komunistične stranke. Gre za obširnejša trgovska pogajanja in za politične zadeve, ki jih mora poljska satelitska vlada izvršiti z ozirom na težaven položaj sovjetskih skupin, čet in oblasti v vzhodni coni Nemčije.

Stalin je sprejel tudi podpredsednika češkoslovaške vlade Antona Zapotočky, ki vodi tudi večjo skupino čeških uradnikov, ki so prišli po navodila.

Razne najnovejše svetovne vesti

PARIS. — Glavna skupščina Zveze narodov je sklenila, da odloži svoje seje in da se zopet sestane v New Yorku 1. aprila 1949. USA in Velika Britanija sta se borili, da bi glavna skupščina še nadaljevala svoje delo dokler ne konča vseh predmetov, ki so na dnevnem redu, pa je večina delegatov sklenila, da se razidejo.

WASHINGTON. — Odbor za preiskovanje vohunskih zadev je odkril, da so komunistični vohuni pred vojno in med drugo svetovno vojno od leta 1936 dalje pokradli na tisoče tajnih dokumentov iz federalnih uradov USA. Odbor je zaslišal več prič, med njimi tudi uradnike, ki so imeli nalogo čuvati te dokumente in vse priče so potrdile, da je moral dokumente jemati kak takratni uradni organ, ker drugače ni bilo mogoče priti do njih. Takratni pomočnik državnega tajnika je povedal, da so komunisti v njegovem uradu pokradli največ dokumentov v letu 1937 in 1938.

SAN FRANCISCO. — V Southern Pacific Railroad System grozi stavka železničarjev. Oklicali so stavko strojevodje in kurjači. Unija je predložila zahteve uslužbencev v spomenici, ki obsega 296 točk, pa ne zahteva splošnega povišanja plač. Zastopniki Unije in podjetij so izjavili, da po pogajanjih v teku. Prenehal pa je obrat med Baltimore in Annapolis, ker so vsi uslužbenci zapustili delo in zahtevajo višjo plačo.

WASHINGTON. — Venezuelanska vlada je poslala Rafael Pocattera kot svojega posebnega odposlanca v Washington, da razpravlja vprašanje priznanja nove vlade v Venezueli. Odposlanec je bil ambasador Venezuele v Rio de Janeiro in delegat na medamerikanski konferenci.

State Department je objavil, da USA ni še priznala nove venezuelanske vlade in da so vse vesti, ki so se razširile v južni Ameriki popolnoma netočne. State Department ni napravil nobenega koraka radi uradnega priznanja.

Nova "čistka" med madžarskimi sopotniki

Budapešta, Madžarska. — Kakor smo že poročali je madžarski finančni minister Mikos Nyiszradly pobegnil v zapadni del Avstrije in se tako rešil komunističnega terorja. Finančni minister je bil član stranke malih kmetov, ki je zato prišla v teja ven položaj napram komunistični stranki. Komunisti in ex-perti iz Moskve zahtevajo, da mora stranka malih kmetov zopet pregledati svoje člane in izbrisati vse nezanesljive elemente.

Nova pričevanja o sovjetskih vohunih v USA

Washington. — Izdajatelj magazina Plain Talk je pred odborom, ki preiskuje komunistično vohunstvo v USA povedal, da pozna najmanj deset sovjetskih skupin, ki so vršile špijonažo med nami. Ta uradnik Levne je tudi eden tistih, ki so svoj čas sodelovali s komunisti in jim pomagali zbirati podatke, ki jih je sovjetska služba iskala. Povedal je, da je 1% vseh članov komunistične stranke v Združenih državah v vohunski službi za Sovjetsko Zvezo. Iz kakih 40 uradov USA so sovjetski vohuni kradli podatke in spise jih izročali sovjetskemu agentom, ki so jih potem v posebnih kovčkih pošiljali v Moskvo iz Mexico, Canade in raznih drugih mest Evrope, da bi se zabrisala sled in da ne bi ameriški organi postali pozorni.

Berlinsko delavstvo zapuša sovjetsko cono

Berlin. — 650 delavcev je zapustilo delo v največji električni centrali Berlina, Bewag in odšlo v zapadni del Berlina. Prišli so v nevarnost, da jih sovjetske oblasti niso hotele izpuustiti, dasi je vse delavstvo pričalo o njihovi nedolžnosti in zahtevalo osvoboditev. Delavstvo je tajno preneslo tudi del tovarniške opreme v zapadni del Berlina.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Vračajo se trupla naših vojakov

Med 24 trupli vojakov, ki so bili ubiti na evropskih bojiščih in se sedaj vračajo, da bi bila pokopana v domačih zemlji, je tudi Frank S. Hren, sin Frances Hren, 1266 E. 173 St., Jožef Jakobič, sin Julije Jakobič, 3063 W. 14 St., Daniel Trhan, sin Susan Trhan, 3705 W. 137 St.

Letna seja

Društvo Clev. Slovinci št. 14 SDZ ima v nedeljo 12. dec. ob 9:30 dopoldne svojo letno sejo. Volitev odbora in druge važne zadeve bodo na dnevnem redu. Seja bo v SND na St. Clair Ave., prvo nadstropje, staro poslojpe. Po seji bo izvršten prost prigrizek.

Sedmina

V petek ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Corp. Edmunda Matjašič ob priliki sedmine njegove smrti.

Izgubljen denar

V nedeljo je bila izgubljena večja vsota denarja na seji dr. št. 9 SDZ ali pred SND. Pošten najditelj naj pokliče lastnika na EN 3605.

Enajsta obletnica

V nedeljo ob 7 bo darovana v cerkvi sv. Kristine maša za pok. Antona Dvorničnik ob 11. obletnici njegove smrti.

Za sedmino

V petek ob 9 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Mary Jančigar ob priliki sedmine njene smrti.

Cetrta obletnica

V petek ob 8:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Louis Rigler v spomin 4. obletnice njegove smrti.

Pismo ima pri nas

Pri nas je pismo za Rosie Gigore; piše ji Minka Cerar iz Dobrave pri Moravah.

NOVI GROBOVI

Nicholas Strmac

Pripeljali so domov truplo padlega vojaka Nicholas T. Strmac, S-Sgt., ki je bil ubit v Italiji 17. novembra 1944. Zapuška mater Ella, sestre in brate Mary, Alice, Eli, John, Mark, Martha, Joseph, Julia in Catherine. Leži v Golubovem pogrebem zavodu na Superior in 47 St. Pogreb bo v soboto 11. decembra. V cerkvi sv. Pavla na 40. cesti bodo pogrebna opravila ob 9:00 uri zjutraj. Vojaške časti bo izkazala četa John T. Blaskovic Post No. 5275 VFW.

Predsednik Venezuele v izgnanstvu na Kubi

Lavana, Kuba. — Iznani predsednik Venezuele Romulo Galle-gos, ki ga je odstavila vojaška revolucijska vlada, je dal izjavo, da ni odstopil, da ga je vlada enostavno posadila v avijon in ga dala prepeljati v tujino. On sodi da so vojake pri prevratu podpirale petrolejske družbe in velika kapitalistična podjetja.

Truman zavrnil Grke

Washington. — Predsednik Truman je zavrnil predlog grške vlade, da Amerika da pomoč za razširjenje grške armade na 250,000 mož. Predsednik pravi, da gerilci nimajo več kot kakih 15,000 mož in da jih grška uradna vojska lahko pospravi, samo boriti se mora kakor je treba.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
 6317 St. Clair Ave. Cleveland 1, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

DAY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
DEC																															

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;

\$5 for 6 months; \$3 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$10

per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 241 Thurs., Dec. 9, 1948

Nova nevarnost na Daljnem Vzhodu

Med tem ko so komunisti držali zapadne velesile in dali vedno novega upanja, da se bodo dali pogovoriti in dogovoriti v Berlinu, so pa mrzlično delali na daljnem vzhodu in napadli zlasti Združene države za hrbtom.

Kitajska je danes gotovo najbolj pereča točka ameriške obrambne politike. Kitajska pada hitro v komunistične roke. Mnogi sodijo, da narodna vlada ne bo vzdržala in da bodo pred poletjem ali vsaj tekom leta 1949 komunisti prišli v oblast in posest vse, ogromne kitajske republike. Komunistična republika Kitajska pa je gotovo večja nevarnost za ameriške interese na daljnem vzhodu in tudi največja nevarnost kar jih je sploh, Ameriki kdaj pretilo.

Predsednik kitajske republike v svojem pismu trdi in utemeljuje da je sedanje stanje na Kitajskem posledica nesrečne Yaltske pogodbe in politike časa, ko so zapadne sile vse dajale Stalinu kar si je le izmislil in želel. Takrat je bila dana sovjetom Mandžurija in vse ogromne zaloge orožja, ki je bilo tam. Sovjeti so deželo zasedli v sporazumu z zapadnimi silami in s tistim orožjem oborožili komunistično azijsko armado.

Nikdar po drugi svetovni vojni pa komunisti niso nehal z vojskovanjem na daljnem vzhodu. Vojna tam ni mirovala. Bilo je samo nekaj mesecev v premirju. Se to premirje so komunisti izrabili za to, da so se bolje pripravili za nove napade. Demokratične sile pa so, kakor povsod drugod, premišljevale kaj bi. Komunistom se je posrečilo po Ameriki raztrositi mnenje, da tam v Aziji pravzaprav ne gre za borbo med komunisti in demokrati, ampak, da gre za boljše vladno in za nekatere socialne reforme, ki jih Chiang Kai-shekova vlada ne more izpeljati, ker je preveč pod vplivom veleposrednikov. Saj je bilo gotovo marsikaj tega res. Vedno so tudi na demokratični strani kake napake, ki jih potem komunistična propaganda zna izvrstno izkoristiti za svoj namen. Ravno ta namen pa tudi na Kitajskem niso bile socialne reforme, ampak širjenje komunističnega imperija in jačanje komunistične moči za hrbtom Amerike. Amerika tega pod Rooseveltom ni verjela kakor ni hotela videti sovražnih namenov sovjetov drugod po svetu.

Tudi po Rooseveltu smo še dolgo taval in če smo prav iskreni, tavamo še sedaj. Marshall se zdi dela v Aziji isto napako kot jo je delal v Evropi, kjer je videl le vojaško stran položaja in zato preprečil nastop zaveznikov na Balkanu. Če bi bili šli zavezniki na Balkan, kot so nameravali in kot je predlagal najmočnejši medvojni zagovornik Titovih komunistov Churchill, bi danes ne bila vzhodna in srednja Evropa v komunističnem taboru in bi tudi v Aziji ne bilo sedanje komunistične moči. Kasneje je Marshall šel v Azijo in na Kitajsko. Tam je najprej branil nemogočo reč, da naj se Kitajska reši na ta način, da se sestavi skupna vlada komunistov in drugih političnih sil. Po trinajstih mesecih je sprevidel, da to ni mogoče, ko to pomeni, da da oblast kar naravnost komunistom. Takrat, ko so že komunisti utrdili svoje sile, se je Marshall vrnil iz Kitajske. Nekako od tedaj Amerika podpira narodno vladno Kitajske v manjšem, neučinkovitem obsegu.

Sedaj se kaže, da je politika Amerike na daljnem vzhodu bila zelo neuspešna. Na Kitajskem je bila tepena tudi Amerika. Vsaka komunistična zmaga na Kitajskem je zmaga Sovjetske Unije proti Ameriki. To so posledice neodločnosti in cinizma napram odločnemu sovražniku kakor so boljševiki, ki vedno udarijo takrat ko vedo kaj hočejo.

Zadnje mesece se položaj na Kitajskem slabša z dramatično hitrostjo. Najprej je kitajski ambasador prosil pomoč, potem je pisal predsedniku republike obupno prošnjo predsedniku Trumanu za pomoč, sedaj je tu Mme. Chiang Kai-shek, da osebno skuša prepričati merodajne kroge v Ameriki, da je treba, da se Kitajski pomaga, da vzdrži.

Ni dvoma, da je položaj sedaj tako hud, da bi vsa ta pomoč morala biti obsežna in bi težko obremenila ameriško državno blagajno oziroma našega davkoplačevalca. Zanes komunistična armada na Kitajskem ni več mala skupina banditov, je v redu vezbana in dobro oborožena. Se huje je to, da je padlo upanje in samozavest protikomunističnih vojakov in ljudi vsled nereda, ki ga civilna vojna povzroča v obširnem zaledju in vsled splošne revščine, ki se je razširila v itak siromašni severni in srednji Kitajski. Ni čuda, da sedaj ameriška vlada zopet okleva. Ni čuda, da je sprejem predsednikove žene tu bil pri vladi zelo hladen.

Ali ni dvoma, da bo za demokratični svet izgubljena več ali manj cela Azija, če pade Kitajska v komunistične roke. Če se to zgodi, tudi ni dvoma, da bodo boljševiki znali drugače izkoristiti moč in bogastvo tega ogromnega kontinenta kakor ga je znala doslej izkoristiti katerakoli druga sila. Ni dvoma da bo v tem slučaju imela Amerika največjega sovražnika pred svojimi vrati.

Komunistična moč bo padla v nič, če se zruši njeno srce, njena centrala v Moskvi. Dokler bo ona obvladovala eno petino sveta, ne bo miru nikjer. Boljševiki vsa leta po vojni dokazujejo, da jim ni niti za mir niti za mednarodno so-

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Prekmurska cerkvena zgodovina

Od leta približno 1000 pa do leta 1777 so bili prekmurski (ali "ogrski") Slovenci ne samo politično ločeni v dve madžarski županiji (varmegye), ampak tudi cerkveno niso bili združeni v eni škofiji. Ogrski kralj sv. Štefan je razdelil Madžarsko na županije in Slovenci so bili razdeljeni v dve taki županiji — v železno (vasvarmegye) in zaladsko (zalavarmegye). Takrat novonastale škofije soobsegale vsaka nekaj takih županij in k nesreči je železna župnija pripadla k drugi škofiji (gjurski in kot pa zaladska župnija, ki j pripadla k vespriskim škofiji. Ko se je blizu leta 1100 ustanovila zagrebška škofija, so zaladski Slovenci pripadli k zagrebški škofiji. Zanje je bil od kraja ustanovljen poseben murski okoliš (archidiaconatus Muracensis), pozneje pa prekmurski distrikt (districtus ex altera parte Murae). Sedež districta je bil v Turnišću. Zpisnik prekmurskih župnij iz leta 1501 jih navaja 30. Ta številka je jako zanimiva.

Nimamo pri roki tega seznama in ne vemo za imena teh župnij. Toda že samo to, da je bilo takrat 30 slovenskih župnij samo v zaladski županiji (kajti samo Slovenci iz zaladske županije so spadali pod Zagreb), nam pove, kako je bilo takrat Prekmurje še obširno ter sežalo daleč na sever in vzhod. Danes ima celo Prekmurje samo 20 katoliških in 10 luteranskih župnij. Ker so ponekod luteranske in katoliške župnije v istem kraju, bi lahko šteli, da je v današnjem Prekmurju kakih 25 župnij. In danes so ponekod 2-3 župnije na istem teritoriju, kot l. 1501 ena. Po zelo skopem računu smemo sklepati, da je bilo slovensko Prekmurje v tisti dobi (1500) vsaj dvakrat večje kot je danes.

Cesarica Marija Terezija je leta 1777 ustanovila novo škofijo s sedežem v Sobotišću (Szombathely). Po novi škofijski razdelitvi na Madžarskem je sedaj celo slovensko Prekmurje pripadlo k sobotiški škofiji in spada uradno še danes. (Marijorski škof je samo upravitelj jugoslovanskega dela Prekmurja.) Na narodno življenje ogrskih Slovencev je ta združitev v eni škofiji ugodno uplivala. Prvi sobotiški škof Janoš Szily (1777-1799) je bil naklonjen Slovincem in je podpiral katoliško slovensko slovnostno delo. Pod njim je župnikoval svetobenediški župnik Mikloš Kuzmíč in spisal prvo prekmursko "slovnico" ("ABC za Slovence na Vegrskem," nedeljski evangeliji, katekizem). Neznani stari prekmurski zgodovinar pravi celo, da je škof Janoš Szily bil tisti, ki je Mikloša Kuzmíča navduševal za slovnostno delovanje. Zadnji ogrski (sobotiški) škof, ki je imel oblast nad prekmurskimi Slovenci, je bil grof Janoš Mikeš.

Dragi Vanek!

Ti si zdaj že tak dugo zdomi, ka si že najtorej dosta pozabo, kak je kaj doma. Giza Hozjanova v Chicagi, tista kak je v starom kraju na Bistrici pri Orlicaj tak delavna bila, pa še dosti dost pomli. Od "polazišč" pa od adventa v domačem kraju mi je etak pisala: "Božični svetki v Prekmurju so se začeli že s prvim pondelkom v adventu. Na to den so se začele zornice ob 6. vuri zajtra i so trajale do svetoga posta. Od vsake hiše je nešče obkavalo. Če je le bilo mogoče, ešče več kak samo eden od hiše. Što se je odločlo, ka je začno, tisti je te tudi spuno. Niti največja zima i sneg i niti duga pot do cerkve nas ne mogla odvrti od zornice. Tiste dneve je bila cerkev vsikdar jako dobro obiskana. Vsi smo čutili v sri, ka nam plačilo za to požrtvovalnost ne vujde.

Na den sv. Barbare (4. dec.) so hodil "polazičje." To so bili dečki, na vkeše pa deca. Stara navada je bila, ka so se v družini počutili srenejši, če je na te den na grunt eli v hišo prišlo moški prvi. "Polazičje" so navadno etak pozdravljali: "Hvalen bojdí Jezus Kristus! Bog vam daj telko picekov, kak je na mojej glavi vlašičov. Bog vam daj telko žibekov, kak na mojej glavi vlašičov. Bog vam daj telko cecokov, kak je na mojej glavi vlašičov. Bog vam daj telko cuzekov, kak je na mojej glavi vlašičov." I tak se je zbrali, ka bi čuli poročila od naprej ponavljalo, dokač se je bornikov i se pogučali, kak delovanje, da gre do svojimi sebičnimi in imperijalističnimi cilji brezobzirno dalje. To bodo delali dokler bodo mogli. Vprašanje je le ali se začne odločna politika rušenja boljševiškega imperijalizma v Aziji ali v Evropi ali kje drugje. V vsakem slučaju pa mora biti cilj zrušitev Moskve kot boljševiške centralne. Od tam prihaja vsa moč in udarna sila komunizma povsod, tudi na Kitajskem. Dokler se ne bo Amerika odločila za to potezo, bo kakor ognjegasec, ki z velikimi žrtvami in v vedni nevarnosti ugaša male ognje v okolici, pa ne vidi, da te ognje zažigajo ogorki, ki padajo z velikanskega ognja, ki ga neprestano podpihuje in razvne- ma največji požigalec sedanjega sveta, gospod Jože Stalin,

CLEVELAND

Števanovo društvo (KSKJ) šte. 224) je melo preminoto nedelo svojo letno sejo. V cerkvenoj dvorani sv. Pavla so se k družestviki v lepom številu zbrali, ka bi čuli poročila od naprej ponavljalo, dokač se je bornikov i se pogučali, kak delovanje, da gre do svojimi sebičnimi in imperijalističnimi cilji brezobzirno dalje. To bodo delali dokler bodo mogli. Vprašanje je le ali se začne odločna politika rušenja boljševiškega imperijalizma v Aziji ali v Evropi ali kje drugje. V vsakem slučaju pa mora biti cilj zrušitev Moskve kot boljševiške centralne. Od tam prihaja vsa moč in udarna sila komunizma povsod, tudi na Kitajskem. Dokler se ne bo Amerika odločila za to potezo, bo kakor ognjegasec, ki z velikimi žrtvami in v vedni nevarnosti ugaša male ognje v okolici, pa ne vidi, da te ognje zažigajo ogorki, ki padajo z velikanskega ognja, ki ga neprestano podpihuje in razvne- ma največji požigalec sedanjega sveta, gospod Jože Stalin,

naj dela društvo v prišestnem društvenom leti. Predsednik Avgust Pintarič je odpro sejo i jo vodo. Podao svoje predsedniško poročilo i tak so podali tudi drugi odborniki svoja poročila. Pri volitvah je bio zvoljeni ves stari odbor i to:

Predsednik: Avg. Pintarič
 Podpreds.: Gizella Hozian
 Tajnica: Treza Kavaš
 Blagajnik: M. S. Horvath

V Nadzornom odbori je Valentin Kovacič, Steve Koren i John Jagerič. Zadnjiva dva sta na novo prišla v odbor. — Predsednik Avg. Pintarič je ob priliki te seje podaro društveni tajnici praktično novo blagajno, štero je kupo iz svojega. — Društvo priredi prišestni mesec januar 30. dnevnih društvenih ples v dvorani na E. 40. — Po društveni seji je bilo malo okrepčilo pri bari.

Društvo Marija sedem žalosti je tudi melo zadnjo nedelo svojo letno sejo (po števanoj seji). Tudi to naše žensko prekmursko društvo je zvolilo opet stari odbor i to:

Predsednica: Geta Hodnik
 Blagajnica: Gizella Hozian
 Tajnica: Vilma Nemety

Pri seji so se dala navodila odbori, naj bi društvo večkrat kaj priredilo. Ap pa za veselico ne mogoče več pred postom vse v red spraviti, de 19. decembra v dvorani (E. 40) "odavanje pecija" (Bake sale) i to po vsej trej mešaj, ki so ob 8., 10 i 11:30, tak dolgo, dokač kaj bo. Veselica de pa te odnok po vuzmi. — Prva društvena seja de prvo nedelo v marciuši.

Društvo Presv. Srca Jezušova (SDZ št. 55) de melo svojo letno sejo v nedelo 12. decembra v školi svetoga Vida. Navadno so seje toga društva vsakšo štro nedelo v meseci. Ar pa ta nedela v decembru spadne na božične svetke, se je seja prenesla na 12. dec. Vsi člani naj pridejo na sejo, ka poglednemo društveno delovanje i napravimo plane za drugo leto. Tudi okrepčilo bo po seji.

CHICAGO

S. Peregrina odhaja. Kak smo že poročali, je dneva 4. novembra priletela iz Francozije na obisk k svojim starišom hčerka Mr. i Mrs. Števan Ritlop — S. Peregrina. Prišestno soboto 11. decembra namerava odpotovati (odleteti) opet nazaj v svoj samostan na Francuskom. Vsem, šteri smo z njov imeli priliko se pogučevati, se nam je S. Peregrina jako dopadnola. Tak mislimo, ka je bila zadovoljna i srečna, ka je bila bar nekaj časa pri svoji starišaj. Zelemo joj srečno pot. Daj Bog, ka bi se ešče kda videli.

CANADA

Oshawa, Ont. Tu v tom kraju smo štirje iz Slovenske Krajine. Vsi sma z Lipovec to je z beltiške fare. Iz čerensovske fare i iz drugi naši krajov so najbolje v Toronti, Hamiltoni pa v Montreali. V Youngstowni v Ohio pa mam bratranca — Lipovčara. — Lepo pozdravljam vse drage mi Slovence! — Mary Barbarič (220 Ritson Rd. S.)

STARI KRAJ

Beltinci. K deli za zidanje Zadrznoga doma se izda silijo ljudje. Do 29. novembra naj bi bil dom pod streh. Nočna "brigada" izda dela. Najbolje pa ovira delo, ka nega vapna. Beltinski dom de največji v Prekmurji i de dvorana mela prostora za 600 ljudi. Tak pravijo voditelji (priganjaci), ka se paštijo zavolto toga, ka bi bilo dograjeno kak največ za zborovanje komunistične stranke, štero se je vršilo meseca novembra v Ljubljani. Tam bi se prigajali radi pohvalili.

—Nedeljske šole je organiziral Anglež, Robert Raikes in sicer krog leta 1780.

ČE VERJAMETE AL PA NE

Ko smo zavili mimo Nove Skočije, pustili na desni Novo Fundlandijo, takrat pač nisem slutil, da bodo kdaj tam tudi naši Slovenci. Danes, ko to pišem, prihaja pa celo naša Ameriška Domovina na Novo Skocio ter krajša tam čas našim rojakom, ki so prišli nedavno tje iz Evrope. Kdo bi si mislil, da bo kdaj zašel v te kraje kak naš človek. Tam na suho nisem stopil in ne vem, kakšna pokrajina je, z ladje me ni pa prav nič vlekla nase. Morda nam bo kateri naših naročnikov od tam ob priliki napisal, kako je tam.

Zatem je ob reki sv. Lovrenca kanadska provinca New Brunswick, na nasprotnem bregu reke pa se začneja obširna provinca Quebec, katere prestolnica je mesto z enakim imenom. V nekaj dneh smo pristali v Quebecu, kjer so naš škaf, ki nas je premetaval polnih 30 dni po Atlantiku, z veliko težavo pritisnili k pomolu in ga tam privezali. Ne vem zakaj, saj jim nerodnej ne bi mogel uiti.

Ves začuden sem zrl na mesto, ki mi je, to moram priznati, zelo imponiralo, najbolj pa ponošen grad, ki stoji na dokaj visoki krtini. Nekaj sem že prej vedel o mestu Quebecu, namreč to, kar so mi posili vili v glavo situaciji profesorji v Kranju. Kljub vsemu zvižanju, da bi preslišal podučljive profesorjeve besede, mi je vendar nekaj ostalo med slamo v glavi. Edino, kar me je v šolah še nekaj zanimalo, je bilo zemljepisje, zgodovina in prosti dnevi. Izmed vseh predmetov se mi je pa najbolj brezhasni zdelo računstvo, zato menda še danes ne poznam prave velja-

Collinwood Hive št. 283 TM

Cleveland, O. — Približno se je zopet mesec december, ko imajo vsa društva v tem času svoje društvene glavne seje. Zato pa odbor ali prikažuje polnoštevilne udeležbe članic vsaj na tej seji. Saj vam je vsem znano, da je ta seja najvažnejša izmed vseh sej v letu. Na tej seji se razmotriva dela sklepe, ki morajo držati v prihodnjem poslovnem letu. In prav tako so tudi važne volitve odbora za prihodnje leto.

Torej, drage članice, prav prijazno ste vabljene, da se gotovo udeležite naše letne seje v ponedeljek 13. decembra ob sedmih zvečer. Saj to je tudi vaša dolžnost. Seja bo lahko kratka in po seji bomo imeli tudi malo domače zabave in se prijateljsko kaj pogovorile med seboj in se malo razveselile. Kateri bo sreča naklonjena, bo dobila tudi eno izmed več nagrad, ki bodo ta večer oddane pri vratih in sicer brezplačno.

Imele bomo tudi izmenjavo daril in zato ste prošene, da prinesete s seboj kako darilce v vrednosti 50 centov. Seveda bo poskrbljeno tudi za prigrizek in kar zraven spada. Na svidenje vas prijazno vabi. Odbor.

Pozdravi iz zapada

Oregon City, Ore. — Pošiljam vam naročnino za Ameriško Domovino. Rada jo čitam, ker je dosti povedanega iz starega kraja. Ubogi ljudje, ki imajo tako strašno življenje in trpe toliko preganjanja. Le kdaj jim bo postajalo sonce svobode?

Voščim in želim vsem naročnikom in bralcem Ameriške Domovine vesele božične praznike ter zdravo novo leto 1949. Še posebnost pa naj veljajo ta voščila Mr. Cirilu Grlic. Pozdrav! Mary Polajnar.

ve dolarja. Ko sem strmel v ponosni quebeški grad, sem prižgal v temnih kotičkih moje tikve in prijatelju z Vrhniške razlagal. Ni bilo dosti, nekaj pa le.

"Vidiš," sem mu govoril, "tistemu gradu pravijo "ameriški Gibraltar." Mimo evropskega smo se peljali, ko smo rinili skozi ožino med Afriko in Evropo."

"Kaj ne poveš, se je spoštljivo začudil Vrhničan, ki mu je bilo sicer vseeno, naj se vzpetina s prelepo stavbo imenuje tako ali pa tako. Poslušal je pa le, saj drugega ni imel itak kaj početi.

"Veš, v ta kraj je prvi zašel nek Francoz od te strani in močno se je začudil, ko je tukaj že našel vas."

"Pa menda ne kakšno kranjsko vas?" bi rad vedel Vrhničan, ki je začel pozorneje ogledovati pokrajino.

"Ne, ampak pristna indijanska vas je bila, ki je nosila ime Stadacona."

"Se nikoli nisem slišal takega imena. Po naše to ni, bi mislil," meni Vrhničan.

"Seveda ni po naše, če so prebivali v tisti vasi sami Indijanci."

"Indijanci? Pa ga niso požrli, Francoza?"

"Ne, ga niso. Saj Indijanci niro žrli ljudi, samo iz kože so jih devali, kar je bilo menda bolj človeško. To je bilo, če se prav spominjam, leta 1535."

"Praviš, če se prav spominjaš, saj ta ni bilo takrat zraven," se zasmjeje Vrhničan, ki je menda mislil, da mu nekaj pripovedujem, ki si sproti izmišljujem.

"Kako so se pomenili Indijanci in Francozi, pa res ne vem. Pa so že morali biti Francozi močnejši, ker ostali so tukaj in si počasi zgradili veliko naselbino, ki je rasla in leta 1608 je že stalo tukaj mesto z imenom, kot ga nosi še danes. Sami Francozi so prihajali sem, ki so vozili Indijancem razne potrebščine, ti so jim dajali pa kože divjih živali v zameno, pa so se kar dobro razumeli. Pa so jim bili Angleži nevoščljivi, kakor so bili vedno vsakemu, ki je kazal kak napredek. Leta 1759 so se pripeljale angleške faje in meni nič, tebi nič pograbile mesto. Kar tako."

"Naj jih vrag vzame," je bilo odkrito mnenje mojega Vrhničana. "Jih bo že, če se mu hoče," mu pritrdim, ki tudi nisem maral tistih angleških prekaženih suhih rebere. "Veš, pa so bili še drugi, ki so se jim cedile sline po tem lepem mestu. Kot bi bilo edino na tem svetu. Nekaj več kot 100 let zatem se je zadelo Amerikancem, da je to mesto kot medna tepka, ki sama pada z drevesa. Leta 1775 so se peljali, ko menda ravno niso imeli drugega dela, pa so na starega leta večer napravili meščanom podoknico. Meščani so bili pa slabi ljudje, ki niso poznali nobene gostoljubnosti. V vrenemu, v kakršnem bi človek še pa ne zapodil od hiše, so pognali Amerikance, odkoder so prišli. Amerikancem se je to tako zamerilo, da niso nikoli več prišli sem koledvat. Kaj se pa podstopijo v najhujši zimi takih stvari."

"Ti, kako pa to, da vse tako dobro veš, saj nisi bil še nikoli tukaj?" me Vrhničan neumno gleda.

"Eh, kaj bo to," sem zamahnil z roko, in hudo mi je bilo, da me ni slišal kak profesor zgodovine in zemljepisja, ki bi videl, da ni vse padlo v Savo pod Kranjem, kar je silil učencem v glave.

JANUS GOLEC:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih

Krog pravkar omenjenih naselbin so izkopali zakope, jih utrdili, privlekli vanje topove in vsako od teh manjših oporišč je dobilo svojo lastno ter stalno posadko. Z utrditvami na Moti, pri Braneku in Razkrižju so postali Kruci gospodarji celega Murskega polja. Svoje tabore so dobro založili s plenom, da bi jih lahko branili ter vztrajali za slučaj napadov in obloge.

V taboriščih je živel kmet, slika sodra, na račun Muroplja kakor bogovi. Kakor hitro so napadli prvi Ljutomer dne 8. februarja 1704. Trzani, ki se niso dosti zmenili za od Krucev do gole kože slečene ter nezavarovane kmete, so imeli od prvega vpada dovolj časa, da so se pripravili na poset. Z zdrzom pravilo so tudi kmalu odpravili roparsko druhal. Drugi dan po prvem napadu je bila nedelja. Kruci so se vrnili pred Ljutomer že ob osmih zjutraj v znatno ojačenem številu.

Vsled prve zmage so se čutili Ljutomerčani čisto varne in se nikakor niso nadejali tako naglega ponovnega napada. Kruci so se polastili trga z velikim in groznim kričem. Pri pogledu na pesjanski obisk so sicer prilezli trzani na odpor, a videc, da so sami mnogo prešli, so zbežali na Kamenščak in na druge bližnje hribe ter se tamkaj poskrili.

Kruci so se najbrž sami čutili, kako da jim je padel Ljutomer brez boja kot zrelo jabolko v tolovajske roke. Koj po pobegu trzani so s uživeli v položaj ter se lotili vajenega dela.

Če kdaj, je občutil Ljutomer ob priliki tega obiska, kaj je madžarsko gorje! Tolpa divjakov je uganjala na trgu nezasišane zločine. Predvsem so udri v vsako hišo. Ni jim zastavalo, da so jo izropali, kar se je sploh dalo odnesti, ne, posadili so vsaki še rdečega petelina na streho. Pohlepa po pustošenju jim ni utešilo uničenje imetja zasebnikov, spravili so se tudi nad cerkev sv. Janeza Krstnika. Pri vltomu v hram božji so pobrali predvsem vse,

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELEDIC, lastnik

1109 E. 61st ST.

TEL. UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

RE-NU AUTO BODY CO.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje.

Welding.

JOHN J. POZNIK

Glenview 3830

982 East 152nd Street

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Do you feel and look your best every day?

Issued Every Thursday for the Yugoslavs in Wisconsin
Tedenska priloga za Slovence v Wisconsinu

OBSZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications to
OBSZOR PUBLISHING COMPANY
830 So. 5th St.
Milwaukee 4, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

LOKALNE VESTI

Odpošljite svoje božične pošiljke zgodaj

Milwaški poštni mojster John A. Flessner je izdal te dni na prebivalstvo poziv, da odpošlje svoje božične pošiljke (darila in druge zavoje) v znanje kraje po Ameriki zgodaj, in sicer za vzhodne države najpozneje do 10. decembra in za zapadne do 15. decembra. Poštni mojster toži, da je mesto Milwaukee postalo že pred desetimi leti preveliko za poštne potrebe mesta, to je da milwaška pošta uprava z vsemi svojimi podružnicami vedno zadnjih deset let ne more zmagovati vsega poštnega naloga zadovoljivo niti v normalnih potrebah, še manj pa seveda v božični sezoni, kongres pa še sedaj ni odobril potrebne vate za zidavo novih poštne podružnice. Kot primer navaja, da je še do pred tremi leti normalna dnevna odpošiljka paketov iz mesta znašala okoli 2.800 vreč z narastkom v božični sezoni na 7.900 vreč dnevno. Letos pa je normalna dnevna odpo-

šiljka znašala povprečno 8.300 vreč na dan s pričakovanim narastkom zdaj za praznike na 15.000 vreč dnevno. Zato je potrebno, da se ta pričakovani narastek porazdeli na daljšo dobo in da tako pošti več prilike za točnejšo odpravo s sodelovanjem javnosti.

Nov grob

V soboto, 4. decembra

ZA VSAKEGA NEKAJ

J. D.

Farmarske organizacije zahtevajo od vlade, da ustavi dovoz krmopirja iz Kanade. Ta senamreč prodaja tukaj ceneje, kot pa domači krmopir in ogroža spodnesti ceno, ki jo farmarjem garantira vlada.

Voznik truka ameriške oljne družbe v Arabiji je do smrti povozil nekega domačina. Voznik ni bil kriv nezgode, vendar je sorodstvo ubitega zahtevalo

Classified Business-Directory

IMENIK

SLOVENSKE IN SLOVENCEM NAKLONJENIH TRGOVSKIH PODJETIJ IN OBRTNIKOV

INSERTION RATES:

Two to four cents per line—25c a line per month. All insertions in this column payable with the order.

Milwaukee -- West Allis

Čevljarji (čevlji po meri in popravila)

RIPPLES SHOE STORE, 629 West National Ave. - Tel.: ORchard 9783.

Dentisti

DR. FRANTZ E. C., 526 W. National Ave. — Tel.: ORchard 1320

Garaje

PERKO GARAGE & SERVICE STATION, 426 So. 6th St., tel.: BR 3900. Sinclair Gasoline and Oils.

Gostilne in restavracije

BEVEZ-KOLAR KRISTINA, 1217 So. 62nd Street.—Tel.: GR 6310.

Grocerije, mesnice in zelenjava

LIPOGLAVŠEK FRANK, 3801 West Burnham Street, Tel.: ORchard 6351.

Lekarne

BUDNER BROS., 537 W. National Ave. Tel.: ORchard 1031-1038.

FAY DRUG CO., 738 So. 5th Street. Tel.: ORchard 2150.

Oblačila

A. L. ERICKSON

MEN'S WEAR — TAILORING

1223 South 16th Street

Tel.: ORchard 2425

GOOD HOPE CEMETERY

South 43rd & W. Cold Spring Road — Milwaukee, Wisconsin.

Za cene grobišč in vse druge informacije pokličite: MITCHELL 9478

Avtobusna postrežba vsako sredo in nedeljo popoldne od

Pilgrims Rest pokopališče.

Odvetniki

GLOVEK FERDINAND A., 627 W. Greenfield Ave., tel.: SPRing 3414; res.: 5400 W. Hayes Ave., MI. 1728.

Pohištvo

HOTZ & MOHAUPT FURNITURE COMPANY

Furniture — Rugs — Upholstery

Ask Us About Our Liberal Terms

— Phone: MITchell 3110 —

216 West National Avenue

Ribe, sveže in prekajene

PHONE: MITCHELL 4379

H. C. FISCHER & SONS

Wholesale & Retail Dealers in

FRESH AND SMOKED FISH

1426-1430 So. Second Street

Milwaukee

Soda voda, pivo in mehke pijače

SANITARY SODA WATER CO. 14390

So. 69th St. Tel.: GR 6320.

SPUR Bottling Co. (Soda and Spring Water), 232 W. Bruce St.: MA. 1152

Urarji in zlatarji

KOCH RUDOLPH R. (formerly Wellstein Joe), 1116 W. Nat'l Av., MI. 6853.

Žganje, vina in likerji

CITY LIQUOR DIST. (Frank Kosine, Prop.), 1229 So. 51st St. — Tel.: MI. 2660. (Pine Villa Wines.)

PORT WASHINGTON

Gostilne in restavracije

JANESHER STANLEY, 112 Franklin

Street (3 blocks north of Smith's "Fish Shanty"). — Tel.: 401.

starosti 75 let umrla Mrs. Te-rezija Bevc, mati Mrs. Anne Kegel, soproge znanega restavraterja na 5901 W. National Ave. v West Allisu. Bila je bolna več let. Pogreb pokojnice se je vršil v torek, 7. decembra iz cerkve Marije Pomoč Kristjanov na Holy Cross pokopališče. Poleg soproga Johna zapušta še več sinov in hčera, od katerih je ena redovnica. — Družini tudi naše globoko sožalje.

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)
je odšel iz Stare gore pri Gorici v Bukovico.

BEGUNCI, BEGUNCI...

Ne mislite, da je že konec begunskega vprašanja. Iz nesrečne Primorske, ki je padla v kremplje boljševikom, dan za dnem prihajajo čez mejo mladi fantje in dekleta, ki se nočejo dati vpreči v jarem rdečega režima. Računajo, da pribeži čez mejo kljub vsem Titovim strazam mesečno od 250-300 beguncev. Nekateri skušajo dobiti kakor opravilo v Italiji, večina pa gleda, kako bi čim prej prišla kam čez morje. Največ jih namerava v Argentino, če jim bo sreča mila. Ali ni to zanimivo, da naeni strani zmeraj beremo, kako nekateri, ki verjamejo Titu, priprajajo domov celo iz južne Amerike in Avstralije, na drugi strani pa jih toliko več beži iz rdečega raja, ker so ga že preizkusili. Komunistični režim je pač strašna narodna nesreča za ves slovenski narod. Mlade ljudi goni v svet, ki bodo izgubljeni za slovenstvo...

BARICA ČEZ MORJE PLAVA.

V listih beremo, da je v začetku novembra v Senegaliji pristala mala ladja in je iz nje izstopilo devet oseb. V mali ladji so pobegnili iz Dalmacije čez Jadransko morje, da se rešijo "nove" svobode. Časopisi do-
stavljajo, da je takih slučajev ob jaranski obali precej.

PISATELJ BEVK V VLOGI JEREMIJA.

Znano je, da je, da med starejšimi pisatelji rdečih zvezd in vse, kar se je držlo, omamila Franceta Bevka. Zadržal je v partizanstvu in ga se-
daj uporabljajo slovenski komunisti, da preklinja tiste, ki nočejo trobiti s Titom. Zadnjič enkrat je kot Balaam preklinjal tiste Primorce, ki niso hoteli verjeti v Osvobodilno fronto in ji seveda še danes ne verjamejo, sedaj pa zacitral žalostno pesem nad izgubo titovstva na Tržaškem po sporu med Titom in Kominformo. V dolgem članku toži v "Slov. por." (7. okt.), koliko škoda, da je utrpelo komunistično gibanje (on pravi demokratično!) na Tržaškem in kolika je tudi narodna škoda. Pravi, da je razbito radi ločitve med komunisti slovaško-italijansko bratstvo. Čudimo se, da je Bevk, ki je venar živel v Gorici, kdaj verjel v tako bratstvo. Toži dalje, da je razbita slovensko italijanska antifašistična unija. Tiškim, ki nočejo za Titom očita nepravilnost, lažnivost, klevetanje. Pravi jim, da pehajo množice neusmiljeno v "roke akcije." Program Osvobodilne fronte so Titovi, sovražniki med komunisti izdali in škoda je že danes velika.

Tako toži titovski Jeremija nad komunistično polomijo na Tržaškem. Narodna škoda, ki jo je napravil komunizem na Tržaškem je res velika. Toda kako je mogel Bevk od mednarodnih komunistov, ki jim narodnost nič ne pomeni, kaj boljšega pričakovati? Ali more za kak narod iz zločinov izstati kaj dobrega? Bog vedi, ali po ta skušnjava Bevka samega kaj naučila? Če ga bo naučila povedati, tega tako ne bo smel, ker glada v Sloveniji "nova" svoboda.

NRODNA SKODA VELIKA.

Čeprav ni prav nobene škode, da je kaka laško-slovenska antifašistovska unija razbita, kakor

ugotavlja Bevk, vendar ima prav, ko pravi, da je narodna škoda velika. Dejstvo je, da je radi komunističnega spora velik del slovenskih komunistov prišel popolnoma pod vodstvo Italijanov. Ti sedaj v imenu Kominforme skušajo zadušiti, kar je v Trstu med rdečim slovenskega.

PEVSKI ZBOR PRI SV. IVA-NU

v Trstu so na primer kominformovci vrgli s surovo silo iz Narodnega doma. Napodili so tudi priletnega pevovodja in skladatelja Venturinija, ki je bil velik ofar (pristaša Osvobodilne fronte). Sedaj je dobil plačilo koristnih budal. Ljudje v Trstu strežejo korenček raznim takim komunističnim prigrančjem, ki niso hoteli verjeti, kaj je komunizem, dokler niso sami dobili sunka nekam. "Primorski dnevniki," komunistično titovsko glasilo, piše, da so kominformovci zatrli tudi slovenska pevska društva pri Sv. Vdu, v Zgornji Skokliji in v "Pristaniškem domu." Kominformovci skušajo povsod pomesti s titovci.

IZ BOLJUNCA pripoveduje,

da je zagrizenost kominformovcev proti Titu tolika, da vabijo v slovensko vas laškega Vidalijskega, da laško govori proti Titu. Tudi nočejo v slovenski vasi več slovenskega komunističnega lista "Primorskega dnevnika," ampak naročajo laškega "Lavoratore." To so tedaj narodni uspehi menarodnega komunizma.

MALI OGLASI

Dobre hiše poceni

Se lahko takoj vselite v hišo na Monterey Ave. blizu 185. ceste, za 1 družino 5 sob, furnez na plin, dvojna garaža, udobna transportacija, blizu trgovin in šol. Cena je \$10.500.

Na Nauman Ave. blizu 200. ceste, iz opeke, Colonial, vhod v vežo, cementni dovoz, furnez na plin. Cena \$12.800.

Mnogo drugih vrednosti v hišah v Euclidu in okolici.

Euclid Shore Realty Co.

Svrga Co. Builders

896 E. 185. St.

IV 6076, IV 6077

(242)

Zelo dober kup

Na vrhu Chardon klanca je naprodaj krasna 6 sob hiša, zidana, sončne verande, dvojna garaža, plinska gorkota, velik lot. Se lahko takoj vselite.

V Euclidu, blizu jezera, nova zidana veneer, 4 sobe spodaj, 2 zgore, plinska gorkota, privilegije na jezeru. Se lahko takoj vselite.

Mi imamo vseh vrst hiše in lot-
te naprodaj. Poštena in vlnu-
dna postrežba.

John Knific

820 E. 185. St.

IV 7540 ali KE 0288.

(242)

Avto naprodaj

Studebaker Coupe, 1937, v jakobnem stanju, dobro ohranjena kolesa. Pokličite po 6 uri zvečer KE 2564.

(242)

Ženska išče delo

Zanesljiva ženska bi rada do-
bila delo, da bi varovala dečka
ali dekletce od 3 let starosti na-
prej, če otrokova mati dela. V
slovenski naselbini. Otrok bo v
jako dobrem varstvu. Pokličite
UT-1-2110.

(242)

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike Sedež: Joliet, Ill. Inkorp. v Ill. 14. maja 1915

Naslovo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpredsednik: STEVE J. KOSAR, 9651 W. Oakdale Ave., Chicago 34, Illinois
2. podpredsednik: KATHERINE BAYUK, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lame St., Joliet, Illinois
Zapisnikar: JOHN NEMANICH, 650 N. Hickory St., Joliet, Illinois
Blagajnik: JOSEPH KLEPPEC, 908 Woodruff Rd., Joliet, Illinois
Duh. vodja: REV. MATTHEW KEBE, 225 - 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1748 W. 21st St., Chicago, Illinois
JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., North Chicago, Illinois
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Illinois

POROTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
MARY KOVAIC, 2455 So. Avers Ave., Chicago, Illinois
JOHN DENSA, 2730 Arthington Ave., Chicago, Illinois
Predsednik Atletičnega oddelka: GABRIEL DRASLER, 519-10th St., Waukegan, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Do 1. jan. 1947 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njihovim dedičem ravnih posmrtnin, pokojnin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četr milijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustvari v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (člani) za odrasli oddelki. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 80 let. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (člani) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za rane operacije in poskodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.6% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lame St., Joliet, Ill.

Vsem gl. uradnikom (cam), uradnikom (cam) krajevnih društev, kakor tudi vsem prijateljem in znancem, voščim

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO, VESELO IN ZDRAVO NOVO LETO!

FRANK J. WEDIC, glavni tajnik.

Iz urada glavnega tajnika D. S. D.

Spoštovani člani in članice:

Zadnji mesec tega leta 1948 je tukaj. Zaradi tega seje vrše se v temu mesecu so jako važne, ker na teh sejah se sklenejo vse društvene zadeve za bodoče leto, kakor tudi izvolitev odbora za leto 1949. Teh seje se bi morali člani in članice udeležiti v polnem številu, ker tako bo potem lažje za rešiti društvene zadeve ter tudi skleniti stvari, ki so koristne za društva kakor tudi za našo Družbo. Torej, udeležite se vsaj te zadnje seje tega leta, in da se bi potem zopet navadili bolj pogostoma obiskati društvene seje, ker to ste vsi jako opustili v zadnjih par letih.

Tajniki in tajnice so tudi naprošeni, da obenem po izvolitvi odbora naznanijo na glavni urad njih imena, naslov, društveni urad, in čas in kraj društvene seje, tako da se potem lahko uredi društveni imenik.

Z bratskim pozdravom,

FRANK J. WEDIC, glavni tajnik.

Joliet Holy Family Society League

The Joliet Holy Family Society bowling activities are in high esteem. The keggers are in top stride and the teams are really battling it out for a first-round winner. After November 26th, the Len-Wedic Presidents take the lead. After getting off to a poor start, the team now seems to be a strong contender, but no team is certain of any honors as yet. The Presidents took the superior team for three games in the match and Captain Joe Danzen of the Vice Presidents didn't like it a bit. Cobe Wedic Secretaries are looking very good. Gene Paluzzi has made his team stronger with his consistent scoring. Gene Iunik has all the faith in the world of his team taking top honors and he may not be far from right. Scores and Standings Nov. 26 J. Wedic

Presidents

L. Wedic	163	213	130
F. Trizna	181	200	166
E. Henry	169	131	195
R. Welz	142	189	207
R. Sengenb'r	180	150	153

Totals

Totals	835	883	851
--------	-----	-----	-----

Vice Presidents

J. Pomykala	149	133	130
F. Iunik	160	149	132
S. Pomykala	152	180	151
J. Danzero	181	185	166
B. Sheidt	163	158	151

Totals

Totals	805	805	730
--------	-----	-----	-----

Treasurers

G. Bertagnoli	134	114	119
T. Kunstek	140	137	162
Doc Sheehan	140	144	160
G. Iunik	115	172	188
E. Vranich	133	153	145

Totals

Totals	662	719	774
--------	-----	-----	-----

Secretaries

J. Wedic	152	217	175
----------	-----	-----	-----

F. Wedic	174	204	129
L. Score	115	114	119
S. Pomykala	122	183	167
G. Paluzzi	223	143	158

Totals

Totals	223	143	158
--------	-----	-----	-----

Standings

Team-Captain	W.	L.
--------------	----	----

Presidents L. Wedic	17	13
---------------------	----	----

Treasurers, G. Iunik	15	15
----------------------	----	----

V.-Pres., J. Danzero	14	16
----------------------	----	----

Secretaries, J. Wedic	14	16
-----------------------	----	----

From the Gutter

Strike

Looking the men over from the gutter, I like Cobe Wedic's sudden come-to-life action on the bowling lanes, he's snapped out of his slump and is doing a good job.

Spare

The league has acquired two new subs to fulfill the job of the man unable to make it on bowling night. The subs and mighty good subs are Frank Trizna and Doc Sheehan. Frank sells insurance and Doc's a top optometrist in Joliet.

Split

The gang missed Gene Wedic the other night. He had to make preparations for his wedding day. All of us from the bench and gutter wish him and the missus the best of good luck.

Strike

The Wedic's in the league must have brought horse-shoes with them the other night. Cobe rolled a 217, Len a 213 and Frank Wedic a 204. Nice going, men.

Spare

Other men in the "200 club" were Gene Paluzzi's 223 and our new sub Frank Trizna with an even 200.

Split

What's happened to Bert—got a nice start and is now in a rut. He's got a lot of zip and adds a lot of spark to his team. Get going Bertagnoli.

Strike

Rapid Welz is doing right well with his new ball. His MPH has been cut down a little with his heavier ball, but his score is still going up.

Spare

Ever Henry seems to have gotten hold of things and looks like he's on his way to a higher position in individual standings.

Split

Who said the Pomykala Bros could play "Euchre," after our last bowling session. They didn't pair out so well against Russ Sengenberger and Len Wedic at Frank Iunik's.

Joliet vs Chicago

The Joliet-Chicago match has been rolled off and no city can claim any high honors as of our segregated matches. After these games, the results were Joliet winning two and losing two, Chicago winning two and losing two. Another match must be rolled again to see who can walk away with the honors. A fine series was on hand and the fans of Chicago and Joliet saw some wonderful bowling. Everyone will be looking on to our tentative match this coming January. After the match, a gay time was held at Tomazin's Tavern and there everyone shook hands and sang songs and had fun. Chicago can really put on a good time, they go all out and don't miss a thing to show each a good time. Joliet extends its kindest thanks and hopes to duplicate the ordeal you showed us down in Joliet come our next match. The results of the match games that were bowled on Nov. 21 at Chicago:

Chicago Team No. 1

E. Tomazin	187	138	168
J. Foys Jr.	165	148	172
M. Stanek	127	127	176
J. Sinkovec	158	176	166
T. Tomazin	158	156	156

Totals

Totals	795	745	838
--------	-----	-----	-----

Joliet Vice Presidents

E. Vranich	162	112	146
------------	-----	-----	-----

FANT S KRESINJA

IVAN MATIČIČ

Voličem je odzvel teče, nerodne telege in jim obel sil lahke žile in kambe, tako da se lahko prožno gibljejo in hitro hodijo. Prej so migali, kot bi imeli sprednje in zadnje noge zavezane. Marsikatero vdrtno v kolesnicah je zadelal s kamenjem in s tem olajšal živinčetu vožnjo v napetih klanjih. Nihče izmed Vrhovljanov ni nikoli prišel na to misel.

Oh, ta ljubi Strajharjev hlapec! Pa kako vam gladko bere časopise ta človek; nič se mu ne zatika, zraven pa še razloži ljudem vse tisto, kar jim je nerazumljivo. Ne samo bere, tudi piše, piše. Pisma sklada ljudem za svoje v Ameriki in za daljne sorodnike. Tako lepo sestavi pismo, da se ljudem kar milo stori. Pisavo ima, da je veselje, prav nič slabše kot gospod župnik ali gospod učitelj. Od samega zlomka je ta Strajharjev hlapec, pa je komaj sin revnega bajtarja z Gozdanja.

Oh, in ta ljuba Strajharjeva Katia! Kje je kdo silal, da bi se gruntarjeva hčerka vne-mala za hlapca, ki je vrh tega še reven bajtarjev sin? Jej, Katia ga pa tako rada vidi! Na večnem pragu postaja in se ozira za njim; molst hodi najrajši takrat, kadar Vid poklada živini ali snazi hlev. Kadar postavi Katia žgance na mizo, skledo vedno tako zasuče, da je pred Vidom največ ocvirkov. In Vid je vedno pripravljen, čeprav ni nikdar ne ome-skih sadežev s polja. Vso to ni, da jo ima kaj rad, a tudi šolo je opravil Vid pod nadzorom soprozi kake take besede, ki stvorn strogega gospodarja bi namigavala na ljubezenske hlapčeta je postal uporaben moder kakor sam poštalenc; in hlapec, dasi ne kaj posebno mo-prav to je tisto, kar Katia še čan, zato pa tembolj spreten, bolj razvnen. Ni čudno tedaj, prožen in razumen.

Če je skrivaj zahtela, ko je je neki dan v srce zadel. Rekel ji je namreč, da pojde v Ameriko. Katia je kar obstala in ga uporaben fantin. Tako je re-vprašala: kdaj? On nato: brž kej Strajhar ženi. Ona mu odvrne: "Beži no, pot. Saj je prav samo zato kakšen študent! Na Kresinju prišel k Strajharjevim služiti, je bil eden, pravijo, a tisti je menda že gospod."

Vendar so se Strajharjevi le preveč ponašali, češ fant je prišel iz take dalje, z Gozdanja, prav naravnost k Strajharjevim. To bi pomenilo, da je hiša daleč napokrog znana kot trdnja in dobra hiša. No, le počasi govorite! Vid je bil namreč tedaj, ko je prišel na Vrhovlje, vprašal za službo najprvo pri neki drugi hiši; tam so ga šele napotili k Strajharjevim. In tista hiša se zdaj javno ponaša, češ Strajharjevi morajo biti nji hvaležni za tega hlapca! O, če bi tista hiša vedela, da ni potepin, kakor je bil videti, temveč pošten fant, bi ga rajši sama pridržala. Danes ji je prav gotovo žal. Naj ji bo, če hoče. Vid se za te marnje ne menil.

Nekoč iznenada vpraša Strajhar Vida: "Ti fant, si bil že kdaj na Kresinju?" Vid odupne, zardi, in ker ne ve drugega, si prične na glavi sukati klobuk, da si nekoliko zakrije rdečico. — "Ne, nisem bil," odkima.

"Nisi še bil? Nič ne de, boš šel pa jutri. Zgrešiti ne moreš, cesta tja naravnost drži, na križpotih boš pa povprašal." Fant ga s strahom vpraša: "Kaj pa bom na Kresinju?"

"Veš, županu Juršaju sem že večkrat prodal žito. Poznaš župana Juršaja?"

"Da — nepoznam ga..."

"Nič zato. Ko prideš na Kresinje, boš pa povprašal, saj tam ga vsi poznajo. Je trden gospodar in žito dobro plačuplačuje. Vprašal ga boš, če bi kupil kaj semenske šenice. Le-to je dobro obrodila, reci. Sicer mi ni sile, mu je ne ponujam, jo lahko drugam oddam, tako mu reci. On me dobro pozna. Zgodaj zjutraj naprežeš koleselj, saj dobro voziš s konji, do južine si že lahko doma."

Vida obliva mrzel pot, spreletava ga vročina — in ves je zhegan. Zdaj je vsa ga konč, si misli. Velja samo eno: upreti se ali pobegniti. Stari, ki mu je fant vedno poslušen in vdan in se nobenemu njegove-mu ukazu niti najmanj ne upi-ra, se zdaj malone začudi, ko vidi, kako se fant zhegan zni-ka, namesto da bi se razveselil tako lepe vožnje.

"Kako, ti mar ni všeč? Ne maraš iti na Kresinje?"

Oh, Devica sinjegorska, Katia je za trdno mislila, da je prišel sem zgolj zaradi nje; na-zadnje pa zve reva nekaj takega. Brž je zbežala v kamrico, da se je razjokala. Potem je potolažila, češ da fanta ne bodo pustili od hiše, ga bodo rajši k hiši priženili... Se razume, da je bila Katia s tem potolažena. Strajharica je šla to reč povedat Strajharju, ki se je nasmešnil, rekoč, naj bo do le brez skrbi zaradi tega. Fant ne bo nikoli videl Ameri-ke, ker si ne bo nikoli prisluzil dovolj denarja za tako dol-gem go pot. Tako je menil Straj-har. Nu, Vid na to niti pomi-sil ni, on je kar preprosto ra-čunal: dve, tri letne plače — pa bo čez in čez dovolj.

Ej, ni bilo lahko Vidu priti do upoštevanja vrednega hlap-ca. Sprva je bil pastir, kajti Strajhar ga ni pustil k nobene-mu drugemu delu, češ da je preslaboten. E, bili so klavirni dnevi v gmajni brez dela. Te-daj se je že mislil pobegniti, ker ni vedel kaj drugega početi. Kaj češ ves ljubi dan? Obet-saš se živinčetu za rep in Bogu čas kraješ. Po malem ga je kmet le pripuščal k drugemu delu. Najprej mu je na krat-kih vožnjah okrog doma poga-njal voli, potem je pomagal mlattiti, kositi otavo in končo-vo. In Vid je vedno pripravljen, se je pričelo spravljanje jesen-skih sadežev s polja. Vso to ni, da jo ima kaj rad, a tudi šolo je opravil Vid pod nadzorom soprozi kake take besede, ki stvorn strogega gospodarja bi namigavala na ljubezenske hlapčeta je postal uporaben moder kakor sam poštalenc; in hlapec, dasi ne kaj posebno mo-prav to je tisto, kar Katia še čan, zato pa tembolj spreten, bolj razvnen. Ni čudno tedaj, prožen in razumen.

Če je skrivaj zahtela, ko je je neki dan v srce zadel. Rekel ji je namreč, da pojde v Ameriko. Katia je kar obstala in ga uporaben fantin. Tako je re-vprašala: kdaj? On nato: brž kej Strajhar ženi. Ona mu odvrne: "Beži no, pot. Saj je prav samo zato kakšen študent! Na Kresinju prišel k Strajharjevim služiti, je bil eden, pravijo, a tisti je menda že gospod."

Vendar so se Strajharjevi le preveč ponašali, češ fant je prišel iz take dalje, z Gozdanja, prav naravnost k Strajharjevim. To bi pomenilo, da je hiša daleč napokrog znana kot trdnja in dobra hiša. No, le počasi govorite! Vid je bil namreč tedaj, ko je prišel na Vrhovlje, vprašal za službo najprvo pri neki drugi hiši; tam so ga šele napotili k Strajharjevim. In tista hiša se zdaj javno ponaša, češ Strajharjevi morajo biti nji hvaležni za tega hlapca! O, če bi tista hiša vedela, da ni potepin, kakor je bil videti, temveč pošten fant, bi ga rajši sama pridržala. Danes ji je prav gotovo žal. Naj ji bo, če hoče. Vid se za te marnje ne menil.

Nekoč iznenada vpraša Strajhar Vida: "Ti fant, si bil že kdaj na Kresinju?" Vid odupne, zardi, in ker ne ve drugega, si prične na glavi sukati klobuk, da si nekoliko zakrije rdečico. — "Ne, nisem bil," odkima.

"Nisi še bil? Nič ne de, boš šel pa jutri. Zgrešiti ne moreš, cesta tja naravnost drži, na križpotih boš pa povprašal." Fant ga s strahom vpraša: "Kaj pa bom na Kresinju?"

"Veš, županu Juršaju sem že večkrat prodal žito. Poznaš župana Juršaja?"

"Da — nepoznam ga..."

"Nič zato. Ko prideš na Kresinje, boš pa povprašal, saj tam ga vsi poznajo. Je trden gospodar in žito dobro plačuplačuje. Vprašal ga boš, če bi kupil kaj semenske šenice. Le-to je dobro obrodila, reci. Sicer mi ni sile, mu je ne ponujam, jo lahko drugam oddam, tako mu reci. On me dobro pozna. Zgodaj zjutraj naprežeš koleselj, saj dobro voziš s konji, do južine si že lahko doma."

Vida obliva mrzel pot, spreletava ga vročina — in ves je zhegan. Zdaj je vsa ga konč, si misli. Velja samo eno: upreti se ali pobegniti. Stari, ki mu je fant vedno poslušen in vdan in se nobenemu njegove-mu ukazu niti najmanj ne upi-ra, se zdaj malone začudi, ko vidi, kako se fant zhegan zni-ka, namesto da bi se razveselil tako lepe vožnje.

"Kako, ti mar ni všeč? Ne maraš iti na Kresinje?"

S. Pomykala	147	147	192
-------------	-----	-----	-----

J. Pomykala	130	158	125
-------------	-----	-----	-----

J. Danzero	202	197	169
------------	-----	-----	-----

B. Schiebt	131	141	143
------------	-----	-----	-----

Totals	772	755	775
--------	-----	-----	-----

Chicago Team No. 2

F. Puklavetz	124	170	134
--------------	-----	-----	-----

F. Turner	151	113	105
-----------	-----	-----	-----

S. Kosar	178	145	148
----------	-----	-----	-----

F. Glavach	128	113	119
------------	-----	-----	-----

J. Foys	125	148	176
---------	-----	-----	-----

Totals	706	689	682
--------	-----	-----	-----

Joliet Presidents

L. Wedic	155	137	157
----------	-----	-----	-----

G. Wedic	160	162	150
----------	-----	-----	-----

E. Henry	124	135	105
----------	-----	-----	-----

B. Welz	158	171	198
---------	-----	-----	-----

R. Sengenberger	182	181	151
-----------------	-----	-----	-----

Totals	779	786	761
--------	-----	-----	-----

Chicago Team No. 3

L. Hozian	127	155	138
-----------	-----	-----	-----

M. Lonec	108	159	165
----------	-----	-----	-----

J. Zalig	165	142	143
----------	-----	-----	-----

F. Toplak	166	114	114
-----------	-----	-----	-----

Totals	676	656	665
--------	-----	-----	-----

Joliet Treasurers

E. Subar	115	173	152
----------	-----	-----	-----

C. Rutherford	134	121	98
---------------	-----	-----	----

A. Danzero	129	106	162
------------	-----	-----	-----

L. Drafke	149	134	110
-----------	-----	-----	-----

F. Wedic	149	122	143
----------	-----	-----	-----

Totals	676	656	665
--------	-----	-----	-----

By L. Split.

St. John's Lodge, No. 13, D. S. D.